

HLAVNÍ TÉMA

NÁHRADA ZA ZTRÁTU NA VÝDĚLKU PO SKONČENÍ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI ANEB „VÝPOČET RENTY“

V případě pracovního úrazu či nemoci z povolání je zaměstnanec velmi často indisponován a neschopen vykonávat dosavadní zaměstnání. To nevyhnutelně vede k nutné změně pracovní pozice, případně ztrátě zaměstnání, což bývá spjato rovněž se snížením výdělku.

Pro tyto případy je určena právě tzv. renta, jejímž účelem je dorovnat příjem zaměstnance tak, aby alespoň finančně nedoplácel na svůj zdravotní stav, který byl negativně poznamenán výkonem pracovní činnosti či prodělaným úrazem.

Pracovní úrazy a související náhradu škody upravuje zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve svém ustanovení § 269 a násl. Nárok na náhradu škody náleží zaměstnanci v případě, že po skončení pracovní neschopnosti není schopen vykonávat dosavadní náplň práce, nebo je mu dokonce uznána invalidita. Takovým zaměstnancům náleží nárok na náhradu za ztrátu na výdělku ve výši rozdílu mezi průměrným výdělkem před vznikem škody a výdělkem dosahovaným po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání.

Průměrný výdělek před vznikem škody se počítá za předchozí kalendářní čtvrtletí nebo předchozí kalendářní rok dle toho, co je pro zaměstnance výhodnější. Pokud zaměstnanec v rozhodném období nepracoval alespoň 21 dnů, použije se pravděpodobný výdělek, který by měl reflektovat hrubou mzdu nebo plat, kterého by zaměstnanec zřejmě dosáhl. Počítá se s hrubým výdělkem, do něhož je zahrnuta mzda (plat) zúčtovaná k výplatě v rozhodném období, tedy včetně osobního ohodnocení, odměny apod. Nezahrnuje však náhrady mzdy nebo platu, odměnu za pracovní pohotovost, odměny poskytované v souvislosti s péčí o zaměstnance, cestovní náhrady, odstupné, různá plnění věrnostní nebo stabilizační povahy a podobné složky.

V případě, že je zaměstnanec uznán invalidním a náleží mu nárok na výplatu důchodu, přičte se tato dávka k výdělkem dosahovanému po pracovním

úrazu či zjištění nemoci z povolání. Nepřehlídí se však k případům, kdy poškozený zaměstnanec v důsledku zvýšeného úsilí vykazuje vyšší výdělek, případně se mu invalidní důchod snižuje pro souběh s jiným důchodem. Naproti tomu, v případě, že zaměstnanec odmítne nastoupit na pracovní místo, které mu zaměstnavatel zajistil, aniž by k tomu měl závažné důvody, náleží mu náhrada pouze co do výše rozdílu mezi průměrným výdělkem před vznikem škody a průměrným výdělkem, kterého mohl dosáhnout za práci, která mu byla zajištěna. Pokud by pak zaměstnanec ze své viny při výkonu zaměstnání dosahoval nižšího výdělku než ostatní zaměstnanci vykonávající u zaměstnavatele stejnou práci nebo práci téhož druhu, považuje se za výdělek po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání průměrný výdělek, kterého dosahují tito ostatní zaměstnanci. Tím by mělo být podchyceno, aby zaměstnanci nepřistupovali k zaměstnání laxně a náhrada odpovídala jejich skutečnému zdravotnímu stavu. Pokud tedy bude zaměstnanec odměňován například dle počtu vyrobených výrobků, přičemž jich vyrobí méně než ostatní zaměstnanci, ačkoliv to nebude zapříčiněno nepříznivým zdravotním stavem tohoto zaměstnance, bude brán v potaz výdělek ostatních zaměstnanců.

Pokud je zaměstnanec veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, považuje se za výdělek po pracovním úrazu či zjištění nemoci z povolání výdělek ve výši minimální mzdy. Přitom je třeba vždy vycházet z minimální mzdy, která byla aktuální v době, za kterou poškozený zaměstnanec požaduje náhradu, jak konstatoval Nejvyšší soud např. ve svém rozsudku ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. 21 Cdo 472/2018. V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud shrnul, že je nezbytné přihlížet také k omezení konkrétního poškozeného zaměstnance. Pokud tedy zaměstnanec s ohledem na svůj zdravotní stav není schopen vykonávat práci na plný pracovní úvazek, je nezbytné k tomu přihlížet a snížit částku úměrně k možnostem poškozeného zaměstnance vykonávat práci. Jestliže zaměstnanec pokračoval v práci a pobíral přitom náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, přísluší mu náhrada v takové výši, ve které mu na ni vzniklo právo za trvání pracovního poměru.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Kateřina Gabrhelíková | Plavec & Partners

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Rozjímání nad nejbizarnějšími závěťmi všech dob

Automobilové škody z pohledu aktuální judikatury Nejvyššího soudu

Abeceda insolvence - co bychom měli vědět, když jednáme s úpadcem?

Novela zákona o obchodních korporacích - IV. část

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

MONITOR DANĚ

Inteligentní pomocník v oblasti legislativy pro kvalitní zpracování daňové agendy.

- ✓ Aktuální předpisy
- ✓ Vzory smluv
- ✓ Příklady z praxe

VÍCE INFORMACÍ

STRUČNĚ

ZPRONEVĚRA VLASTNÍHO AUTOMOBILU

Lze se dopustit trestného činu zpronevěry užíváním vlastního automobilu? Za určitých okolností ano. O jaké okolnosti se jedná se dozvíte z tohoto článku. Pro správné pochopení problematiky je nejprve důležité, aby čtenář pochopil, v čem přesně spočívá trestný čin zpronevěry. Dle § 206 trestního zákoníku se zpronevěry dopustí ten „kdo si přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou...“.

[celý článek](#)

NĚKOLIK POZNÁMEK K PRÁVNICKÉ OSOBĚ JAKO OSOBĚ BLÍZKÉ

V právní teorii ani praxi dodnes nebyla přesvědčivým způsobem zodpovězena otázka, zda a nakolik lze konkrétní zákonné ustanovení, které ve své skutkové podstatě (hypotéze) počítá s osobou blízkou, aplikovat též na vztah mezi fyzikou a právníckou osobou, nebo dokonce mezi dvěma právníckými osobami. V soudní praxi, respektive judikatuře nenajdeme rozhodnutí, jež by tuto otázku zkoumalo z obecného pohledu právní metodologie.

[celý článek](#)

NOVELA AUTORSKÉHO ZÁKONA – ČÁST I.

Jaké budou reálné dopady novely autorského práva v části týkající se úprav zákonných licencí v praxi? Odpověď na tuto otázku se dozvíme již zanedlouho. V každém případě je však už nyní zcela jasné, že se bude jednat o proměny zásadního charakteru. Ke konci roku předložilo Ministerstvo kultury Vládě České republiky novelu autorského zákona a občanského zákoníku, kterou se do českého právního řádu transponují evropské směrnice týkající se autorských a souvisejících práv na jednotném digitálním trhu.

[celý článek](#)

ÚRAZY NA HOME OFFICE: 5 TIPŮ, JAK SE DOMOCI ODŠKODNĚNÍ

Epidemie covid-19 vyhnala z kanceláří podstatnou část zaměstnanců, kteří nyní pracují na home office. Mají ale nárok na odškodnění pracovního úrazu, pokud se v takové situaci doma zraní?

Zákon problematiku úrazů při práci z domova neošetřuje – zároveň ovšem není důvod odpovědnost zaměstnavatele za škodu způsobenou zaměstnancem v souvislosti s prací z režimu home office vylučovat. Judikatura se zde bude pravděpodobně vyvíjet, přičemž se bude přihlížet například k obvyklé pracovní době a podobně. Zcela zásadní je, aby zaměstnavatel zaměstnancův úraz uznal jako pracovní. „V současnosti řešíme s klientem zcela ukázkový případ. Muž byl v kuchyni a slyšel, že na počítači se mu snaží někdo dovolat na videokonferenci. Pospíchal tedy,

upadl na schodech a poranil si koleno a zlomil ruku. Zaměstnavatel tuto situaci zcela férově posoudil jako pracovní úraz a my nyní pracujeme na posudku na bolestné,“ popisuje aktuální kauzu Tomáš Beck, expert na odškodnění společnosti Vindicia. Připomíná, že kompenzace v těchto případech nejde z kapsy zaměstnavatele, ale z pojistky, kterou má pro případ pracovního úrazu každá firma ze zákona sjednanou.

1) Pracovní smlouva by měla obsahovat i možnost práce na home office

Home office je mezi zaměstnanci oblíbená i mimo epidemii covid 19. Pro odškodnění je ale důležité, aby byla tato možnost zakotvena i v pracovní smlouvě. Zaměstnavatel tak oficiálně uznává, že část svých pracovních povinností vykonává zaměstnanec mimo kancelář, a to v domácím prostředí. A pokud se při výkonu práce zraní, má právo na kompenzaci.

2) Mějte ve smlouvě čas, kdy se máte věnovat práci

Další položkou, která by neměla ve smlouvě chybět, je doba, která je vyhrazena výkonu zaměstnání. Má

jasně popisovat, zda jde o pevně určený čas, nebo o flexibilní dobu.

3) Jasně specifikujte, že se skutečně jedná o pracovní úraz

Nestačí jen uvádět, že se člověk zranil v době, kdy měl oficiálně pracovat. Zranění by mělo skutečně souviset s výkonem práce. Pokud člověk například upadne při cestě k domácí kopírce, popřípadě během konferenčního hovoru, nárok na odškodnění by mít měl. Jestliže pracovníka srazí auto při cestě pro svačinu či se opaří při přípravě oběda, nárok nemá, ačkoliv k problému došlo v pracovní době. Proto jasně uvádějte nejen typ zdravotních potíží, ale i okolnosti, za kterých k nim došlo.

4) Zaměstnavatel musí uznat úraz jako pracovní

Důležitým bodem je, aby zaměstnavatel uznal úraz jako pracovní. Tento krok otevírá cestu k odškodnění a je pro něj zásadní.

Číst více na www.pravni prostor.cz

Vindicia | www.odskodnime.cz

JUDIKATURA

STANOVENÍ UŠLÉHO ZISKU DROBNÉHO PODNIKATELE PRO ÚČELY NÁHRADY ŠKODY

I. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Tomáš Lichovník) vyhověl ústavní stížnosti a zrušil rozsudky Obvodního soudu pro Prahu 2 a Městského soudu v Praze, neboť jimi bylo porušeno ústavně zaručené právo stěžovatele na náhradu škody podle čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

Stěžovatel - profesí kominík - požadoval v řízení před obecními soudy v souvislosti se svým trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby, po České republice - Ministerstvu spravedlnosti náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Kromě nákladů na obhajobu požadoval rovněž ušlý zisk za 12 dnů ve výši 18 321,60 Kč. Obvodní soud pro Prahu 2 však rozhodl, že ušlý zisk v tomto případě nelze stanovit. Výsledkem manželky stěžovatele bylo prokázáno, že ze strany jejího manžela nedošlo k odřeknutí nějaké práce z důvodu toho, že by se musel účastnit úkonů trestního stíhání. Stěžovatel rovněž nepředložil žádné konkrétní smlouvy na provedení kominických prací či závazné přísliby realizace těchto prací. Stěžovatel poté neuspěl ani u odvolacího Městského soudu v Praze, a proto se následně obrátil na Ústavní soud. Ve své ústavní stížnosti uvedl, že při výpočtu ušlého výdělku vycházel ze svého daňového příznání za rok 2014. Z celkem 365 dnů odečetl soboty, neděle, svátky a dovolenou 10 pracovních dnů, tím dospěl k počtu 242 pracovních dnů, od nich odečetl 12 dnů strávených obhajobou v trestním řízení, tím dospěl k počtu 230 odpracovaných dnů. Výsledek hospodaření za rok 2014 činil 351 165 Kč, z toho na 1 den připadá částka 1 526,80 Kč, tedy na 12 dnů připadá 18 321,60 Kč. Stěžovatel se domnívá, že ušlý zisk podnikatele se běžně prokazuje právě daňovým příznáním, podle něhož je např. vypočítáno svědectví.

Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná. Podle náhledu Ústavního soudu nelze v projednávaném případě odhlížet od charakteru podnikání jako takového, a to zvláště u tzv. malých podnikatelů.

[celý článek](#)

SNÍŽENÍ ODMĚNY ZASTUPITELŮ PRO SOUBĚH S FUNKCÍ V PARLAMENTU ČI VLADĚ

Plénum Ústavního soudu (soudkyně zpravodajka Kateřina Šimáčková) zamítlo návrh skupiny senátorů na zrušení § 72 odst. 1 věty třetí zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 263/2019 Sb., § 47 odst. 1 věty třetí zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění zákona č. 263/2019 Sb., a § 53 odst. 1 věty třetí zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění zákona č. 263/2019 Sb. Tato ustanovení snížila odměnu uvolněných členů zastupitelstev obcí, krajů a hlavního města Prahy, kteří souběžně zastávají funkci poslance, senátora nebo člena vlády, na 40 % odměny, na niž by jinak jako uvolnění členové zastupitelstva měli nárok. Ústavní soud neshledal, že by napadená ustanovení byla v rozporu s ústavním pořádkem.

Součástí ústavního pořádku je totiž rovněž princip dělby moci mezi státní mocí a územní samosprávou. Ústavní pořádek ponechává na zákonodárci, aby posoudil, zda bude omezovat souběhy funkcí v územní samosprávě na straně jedné a v moci zákonodárné či výkonné na straně druhé. Větší personální oddělenost těchto mocí je nicméně legitimní cíl a zákonodárce k jeho prosazení může užít i jiných prostředků, než je zakotvení neslučitelnosti funkcí.

Snížením odměn uvolněného člena zastupitelstva byl znevýhodněn souběh funkcí v samosprávě a moci zákonodárné či výkonné. Napadená ustanovení jsou tak způsobila omezit počet případů, kdy k těmto souběhům dochází, a podporují tak dělbu moci. Tam, kde bude souběh funkcí pokračovat, vedou napadená ustanovení alespoň k úspoře finančních prostředků. Ačkoliv tedy napadená ustanovení snižují odměny uvolněných členů zastupitelstev, činí tak z legitimních důvodů spočívajících v posílení dělby moci a úspoře veřejných financí, a neporušují tedy právo na spravedlivou odměnu za práci dle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

Přestože může dojít k souběhu funkce člena zastupitelstva i s jinou veřejnou funkcí nebo s činností v soukromé sféře, zákonodárce neporušil právo na rovné zacházení, když přistoupil ke snížení odměn jen ve vybraných případech.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

PETR BEZOUŠKA

V dnešní době informační existuje nepřehledné množství zdrojů ke všelijakým tématům, včetně témat právních. Asi málokoho by však napadlo hledat relevantní informace týkající se práva na sociální síti Facebook. Nicméně i tam můžeme takové informace nalézt, což dokazuje facebookový profil JUDr. Petra Bezoušky, Ph.D.

Toho jsem zpočátku v tomto rozhovoru a právě on na svém profilu pravidelně poukazuje na mnohé relevantní události (nejen) ve světě práva, které navíc dovedně glosuje.

Ani z jeho facebookového profilu ovšem nelze vyčíst vše, o čemž jsem se přesvědčil i já, když mě protagonist tohoto rozhovoru přinejmenším ve dvou ze svých odpovědí usvědčil z toho, že mé informace o jeho osobě byly mylné.

Jaký institut občanského zákoníku – v porovnání s předchozí úpravou – považujete za v praxi nejlépe fungující a proč? Co se naopak v rámci rekonstrukčních úsilí nevydařilo?

Možná čtenáře zklamá hned první odpověď, ale podle mne je ještě příliš brzo na hodnocení. A hned dodám, že moudřejší budeme přibližně za deset let. Praxe si stále na novou právní úpravu zvyká, většina pravidel ještě nebyla důkladně doktrinárně popsána, a ještě větší část „prověřena“ soudními rozhodnutími. Apelo si dovoluji tvrdit, že jeden z nejsilnějších apellů nového práva – primát autonomie vůle, si praxe (i ta soudní) celkem dobře osvojila. V soudních rozhodnutích se častěji než dříve objevuje myšlenka, že na právní jednání se má hledět spíše jako na platné, než neplatné, při výkladu smluv se více zohledňuje vůle smluvních stran apod. Nejvyšší soud pod vlivem

pokračování na straně 3

HLÍDAČ OCHRANNÝCH ZNÁMEK

MONITORING, POROVNÁVÁNÍ A REŠERŠE

VÍCE INFORMACÍ

VYHLÁŠKA O STANOVENÍ VÝŠE ZÁKL. SAZEB ZAHRAŇIČNÍHO STRAVNÉHO

Dne 9. 12. 2020 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 510/2020 Sb. vyhláška o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2021.

Jako každoročně, Ministerstvo financí v příloze vyhlášky vydané podle § 189 odst. 4 zákoníku práce stanovilo základní sazby zahraničního stravného v cizí měně, tentokrát pro rok 2021. Současně se, s účinností nové vyhlášky, zrušuje vyhláška č. 310/2019 Sb., o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2020. Dle důvodové zprávy je základním cílem těchto vyhlášek každoročně zajistit zaměstnancům vyslaným na zahraniční pracovní cesty přiměřenou finanční kompenzaci výdajů na stravování, které jim v této souvislosti vzniknou. Prostřednictvím stanovení základních sazeb stravného pro jednotlivé země jsou zohledňovány rozdílné cenové hladiny v příslušných destinacích.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA ZÁKONA O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

Dne 2. 12. 2020 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 495/2020 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Tato novela přináší do vysokoškolského zákona nová ustanovení upravující zvláštní oprávnění vysoké školy při mimořádných situacích. Konkrétně jde o úpravu pravidel pro vzdělávání na vysokých školách v případě vyhlášení krizového opatření podle krizového zákona nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, které by dopadaly i na fungování vysokých škol.

Jak vysvětluje důvodová zpráva, impulzem pro zpracování novely byly události letošního roku spojené s pandemií koronaviru. Ty zcela zásadním způsobem omezily, vedle mnohého dalšího, rovněž možnosti vysokoškolského vzdělávání a měly poukázat na to, že dosavadní právní úprava byla pro případ takové mimořádné situace nedostatečně pružná a nedovolovala vysokým školám adekvátně zareagovat a zachovat svou činnost, byť v omezené či upravené formě. To má právě publikovaná novela změnit.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

AKTUALITY

DAŇOVÉ A PRÁVNÍ NOVINKY V ROCE 2021

Nově počítaná dovolená, vznik tzv. sdíleného pracovního místa, snížený odpočet úroků z hypotéky nebo odlišně uplatňované DPH u nájmu. To jsou některé z novinek v pracovním, obchodním a daňovém právu, které začínají platit od ledna 2021. A to bez ohledu na to, jak dopadne před Vánoci ve Sněmovně tzv. daňový balíček. Změny stručně komentují daňoví experti z PwC Česká republika a advokáti z PwC Legal.

Novela zákoníku práce mění způsob, jakým se počítá nárok na dovolenou a její čerpání. Volno, na které vznikne nárok v roce 2021, bude nově čerpáno v přepočtu na hodiny a nikoli v přepočtu na pracovní dny, jak tomu bylo doposud. Jedním z hlavních cílů této změny je zajistit spravedlivější čerpání dovolené např. u zaměstnanců, kteří mají nerovnoměrně rozvrženou pracovní dobu.

[celý článek](#)

OD LETOŠKA SKONČILA SUPERHRUBÁ MZDA, ZVYŠUJE SE DAŇOVÁ SLEVA

Zaměstnancům se od letošního roku po 13 letech přestanou zdaňovat jejich příjmy jako takzvaná superhrubá mzda. Daňovým poplatníkům se také zvýší jejich daňová sleva o 3000 korun ročně na 27.840 korun. V příštím roce se zvýší o dalších 3000 korun. Zaměstnanci budou mít k dispozici také stravenkový paušál, který bude sloužit jako alternativa k dosavadním stravenkům. Tyto a další změny přináší daňový balíček, který dnešním dnem vstupuje v účinnost.

Superhrubá mzda fungovala od roku 2008. Základem daně z příjmů zaměstnanců byla hrubá mzda navýšená o odvody zaměstnavatele na povinné pojistné, ale se sazbou 15 %. Nově bude základem pouze hrubá mzda se sazbou 15 procent a příjmy zhruba nad 141.000 korun měsíčně budou podléhat sazbě 23 procent. Se zrušením superhrubé mzdy přišel ve Sněmovně loni na podzim premiér Andrej Babiš (ANO). Tato daňová změna připraví státní rozpočet asi o 52 miliard korun. Státní rozpočet schválený se schodkem 320 miliard s tím ale nepočítá. Nově zavedený stravenkový paušál bude dobrovolný. Zaměstnavatelé ho budou moci poskytnout jako další možnost vedle závodního stravování nebo stravenek.

[celý článek](#)

ČLÁNEK

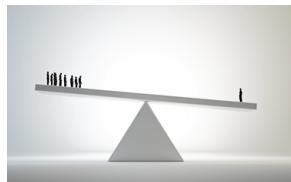
LEGALITA ZAVEDENÍ TECHNOLOGIE ROZPOZNÁVÁNÍ OBLIČEJE

Technologie rozpoznávání obličej se v dnešní době stává čím dál více diskutovanou otázkou, když to reflektuje i nedávná zpráva o úmyslu Magistrátu hlavního města Prahy požádat o konzultaci Úřad pro ochranu osobních údajů ve věci funkcionality rozpoznávání tváří. Autoři se v tomto článku snaží vnést světlo do problematiky a dále překonat mezery mezi teorií a praxí, a to zejména s ohledem na využití technologie facial recognition Policií České republiky a obcemi, resp. obecní (městskou) policií.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ZRUŠENÍ STATUTÁRNÍHO ŘEDITELE JAKO ORGÁNU AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

Ve smrti zákonných předpisů přijatých v tomto roce reagujících na koronavirovou krizi i řešení zdravotního a ekonomického rozměru karanténních opatření a uzavření ekonomiky, zůstala stranou pozornosti významná změna ZOK, která nabyla účinnosti 1. 1. 2021 a na jejíž inkorporování do praxe českých právnických osob bude, až na výjimky, k dispozici rok 2021.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

PRÁVNÍ PROSTOR – elektronický časopis nakladatelství CODEXIS publishing spol. s r.o., člen skupiny ATLAS GROUP, a redakce právního portálu Právní prostor.cz, jehož provozovatelem je společnost ATLAS consulting spol. s r.o., člen skupiny ATLAS GROUP, www.atlasconsulting.cz, klientske.centrum@atlasgroup.cz, Věstavní 292/13, Ostrava-Moravská Ostrava, 702 00, tel.: 596 613 333. Vychází jednou za 14 dní. Kontakt na redakci: Mgr. et Mgr. Zuzana Cholastová, šéfredaktorka, tel.: 731 604 972, cholastova@pravniprostor.cz © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu nakladatelství CODEXIS publishing spol. s r.o. člen skupiny ATLAS GROUP je zakázána jakákoliv další publikace, přetisknutí nebo distribuce (tisknutou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto elektronickém časopisu. Přihlášení nebo odhlášení elektronického časopisu na klientske.centrum@atlasgroup.cz

ROZHOVOR

... nového kodexu mění svoji judikaturu, z poslední doby lze poukázat na několik rozhodnutí týkajících se institutu smluvní pokuty – ujednání, která byla dříve nemyslitelná a dlouhodobě judikována jako zakázaná, a proto neplatná, již nyní nepředstavují problém. A to je rozhodně posun k lepšímu (být se to týká pouze smluvních pokut sjednaných již za účinnosti nového zákoníku).

Byl bych opatrný i v soudech, co se nevydařilo. Jednak se do detailu neorientují ve všech institucích, jednak ne vše si praxe dostatečně osahala. I když, jeden případ mne napadá – předkupní právo v rámci spoluvlastnictví: to mělo být v rámci nového kodexu výrazně omezeno, ale toto omezení se nemělo týkat již existujících předkupních práv. Bohužel, při projednávání návrhu v Ústavněprávním výboru bylo doplněno přechodné pravidlo, které zrušilo všechna doposud existující předkupní práva spoluvlastníků. To jsem považoval a považuji za neústavní zásah. A pak už nastala známá eskapáda, neboť po pár letech poslanci předkupní právo v dost širokém pojetí vrátili, aby ho po pár letech opět zrušili. Vždy to bylo provedeno se zásahem do existujících stavů. Právní jistota pláče.

Mrzí mne, že v rámci rekodifikačních prací nebylo příliš pozornosti věnováno navazující legislativě. Dnes například víme, že dědické právo drhne především v procesní regulaci. To je zcela odstrašující příkladem toho, jak se k tvorbě zákonů nemá přistupovat (zkuste se podívat na pravidla likvidace pozůstalosti). Též se nepodařilo dobře s novým občanským zákoníkem provázat zákoník práce a dohání se to postupnými novelizacemi.

Nedávno jsem psal komentář k pravidlům regulujícím zástavní právo a samozřejmě jsem často narážel na výkladové oříšky, říkal jsem si, že něco mohlo být vyjádřeno lépe, že tam něco chybí či přebývá. Ale to je myslím běžný stav. Zákoník je lidské dílo a je ze své povahy dílem nedokonalým. Proto se ale na fakultách učíme metody výkladu právních pravidel, abychom se s tím uměli vypořádat.

[celý rozhovor](#)

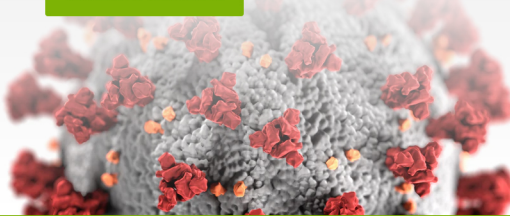
JUDr. Ondřej Drachovský | spolupracující redaktor

MONITOR COVID-19

Aktuální a přehledný zdroj informací o aktuální situaci a nařízeních souvisejících s epidemiologickou situací.

[VÍCE INFORMACÍ](#)

MANAŽER DATOVÝCH SCHRÁNEK

SPRAVUJTE DATOVOU SCHRÁNKU JAKO BĚŽNÉ E-MAIL

[VÍCE INFORMACÍ](#)